

81/559

**SINTEZE
DE LIMBA
ROMÂNĂ**

EDITURA
DIDACTICĂ
ȘI PEDAGOGICĂ

LL	= <i>Limba și literatură</i> . Societatea de științe filologice din Republica Socialistă România. București, vol. I (1955) și urm.
LR	= <i>Limba română</i> . Institutul de lingvistică din București. Anul I (1952) și urm.
LRC	= <i>Limba română contemporană</i> . Vol. I (sub coordonarea acad. I. Coteanu): <i>Fonetica, fonologia, morfologia</i> de Georgeta Ciompec, Constantin Vasiliu, Valeria Guțu Romalo, Clement Mirza, Emanuel Dominte, București, 1974; vol. al II-lea (<i>Vocabularul</i> de I. Coteanu A. Bidu Vrânceanu), București, 1975.
MDE	= <i>Mic dicționar enciclopedic</i> . Ediția a II-a, revăzută și adăugită. Editura științifică și enciclopedică, București, 1978.
PGS	= <i>Probleme de gramatică și stilistică. În școala generală și în liceu</i> (coordonator: G. Beldescu). Editura didactică și pedagogică, București, 1967.
PLG	= <i>Probleme de lingvistică generală</i> . Vol. I—VII. Editura Academiei, București, 1959—1977.
ROM. LIT.	= <i>România literară</i> . Săptămânal de literatură și artă editat de Uniunea scriitorilor din R.S.R., București, 1968 și urm.
RRL	= <i>Revue roumaine de linguistique</i> (până în 1964: <i>Revue de linguistique</i>), București 1956 și urm.
SCL	= <i>Studii și cercetări lingvistice</i> . Institutul de lingvistică din București. Anul I (1950) și urm.
SCȘI (Iași)	= <i>Studii și cercetări științifice</i> . Filologie. Iași, 1950—1963.
SG	= <i>Studii de gramatică</i> . Vol. I—II. Editura Academiei, București (1956, 1957 și 1961).
SL	= <i>Sistemele limbii</i> (Coordonatori: I. Coteanu și Lucia Wald). Editura Academiei R.S.R., București, 1970.
SLR	= <i>Sinteze de limba română</i> . Radioteleșcoală (Coordonatori: Theodor Hristea și Grigore Brâncuș), Editura didactică și pedagogică, București, 1972.
SMFC	= <i>Studii și materiale privitoare la formarea cuvintelor în limba română</i> . Vol. I—IV. Editura Academiei, București, 1959—1972.
SMLRC	= Iorgu Iordan, Valeria Guțu Romalo și Alexandru Niculescu, <i>Structura morfologică a limbii române contemporane</i> , București, 1967.

CUPRINSUL

Cuvînt înainte (de Theodor Hristea)	3
INTRODUCERE ÎN STUDIUL VOCABULARULUI (de Theodor Hristea)	5
Noțiuni generale de lexicologie	5
Bogăția lexicală a limbii române	8
Structura generală a lexicului românesc	10
Probleme de semantică	14
Sinonimia lexicală (de G. h. Bulgăr)	24
PROCEDEE EXTERNE DE ÎMBOGĂȚIRE A VOCABULARULUI (de Theodor Hristea)	31
Considerații preliminare	31
Împrumuturi lexicale vechi în limba română	35
Împrumuturi lexicale neologice	43
PROCEDEE INTERNE DE ÎMBOGĂȚIRE A VOCABULARULUI (de Theodor Hristea)	53
Introducere în studiul formării cuvintelor	53
Tipuri de derivare	56
Compunerea	60
Schimbarea valorii gramaticale	62
ARHAISME ȘI REGIONALISME (de Theodor Hristea)	64
Tipuri de arhaisme	64
Regionalismele și folosirea lor în literatură	70
FONETICĂ ȘI FONOLOGIE (de Theodor Hristea)	75
Sunetul în raporturile lui cu fonemul	75
Sistemul fonologic al limbii române	76
Diftongi și triftongi	79
Alternanțe fonetice	80
Hiatul și evitarea lui în limba română	81
Accentul	82
PROBLEME DE ORTOGRAFIE	86
Introducere în studiul ortografiei (de Flora Șuten)	86
Principiile ortografiei românești actuale (de Theodor Hristea)	99
INTRODUCERE ÎN MORFOLOGIE (de Georgeta Ciompec)	110
Obiectul morfologiei	110
Părțile de vorbire	110
Categoriile gramaticale	112
Morfemul și structura morfematică a cuvîntului	115
PĂRȚILE DE VORBIRE FLEXIBILE (de Grigore Brâncuș)	120
Substantivul	120
Articolul	128
Adjectivul	131
Numeralul	135
Pronumele	137
Verbul	144

L	PĂRȚILE DE VORBIRE NEFLEXIBILE (de Theodor Hristea)	157
	Adverbul	157
L	Prepoziția	168
L	Conjuncția	177
	Interjecția	184
	INTRODUCERE ÎN SINTAXĂ (de Mioara Avram)	188
	Definiția sintaxei. Unitățile și diviziunile ei	188
	Propoziția și felurile ei	192
A	Părțile de propoziție	193
	Fraza. Raporturile de coordonare și de subordonare	194
P	Propoziții principale și secundare. Tipuri de frază	196
	Corespondența dintre propozițiile subordonate și părțile de propoziție	198
P	Legătura dintre morfologie și sintaxă	198
	Probleme controversate	200
R	Punctuația ca auxiliar grafic al sintaxei	201
	Sintaxa și cultivarea limbii	203
	SUBIECTUL ȘI PROPOZIȚIA SUBIECTIVĂ (de Theodor Hristea)	203
R	Subiectul în raporturile lui cu predicatul	204
	Tipuri de subiect	208
	Propoziția subiectivă	214
SC	PREDICATUL ȘI PROPOZIȚIA PREDICATIVĂ (de Theodor Hristea)	215
SC	Predicatul verbal	219
SC	Predicatul nominal	221
SI	Propoziția predicativă	226
	ACORDUL PREDICATULUI CU SUBIECTUL (de Theodor Hristea)	226
SI	Noțiuni generale despre acord	228
	Abateri propriu-zise de la regulile acordului	229
SI	Acordul prin atracție	231
	Acordul logic sau după înțeles	233
SI	Alte abateri de la regulile acordului	236
	ATRIBUTUL ȘI PROPOZIȚIA ATRIBUTIVĂ (de Rodica Bogza-Irimic) ..	236
	Tipuri de atribut	241
	Propoziția atributivă	245
	COMPLEMENTELE ȘI PROPOZIȚIILE SUBORDONATE CORESPUNZĂTOARE	245
	(de Ion Diaconescu)	246
	Complementul direct și propoziția completivă directă	250
	Complementul indirect și propoziția completivă indirectă	255
	Complementul de agent și propoziția completivă de agent	257
	Complementele circumstanțiale și propozițiile corespunzătoare	277
	ABREVIERI	

Plan editură Nr. 6276. Coli de tipar 17,5. Bun de tipar
aprilie 1981

Tiparul executat sub comanda
nr. 1638 la
Intreprinderea poligrafică
„13 Decembrie 1918”,
str. Grigore Alexandrescu nr. 89—97
București
Republica Socialistă România